

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

**Рјешење о одбијању Захтјева за појединачно изузеће Одлуке од забране
поднесен од стране Удружење Козмодет**

Сарајево
децембар 2012. године

Број: 02-26-4-012-13-II/12
Сарајево: 20.12.2012. године

На основу чл. 25. и 42. став (2), а у вези са чланом 4. став (3) и чланом 5. Закона о конкуренцији ("Службене новине БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) у поступку покренутом по Захтјеву за појединачно изузеће од забране Одлуке Удружења Козмодет да развија и спроводи PREP-P-WB Пројекат на територији Босне и Херцеговине, поднесеног од стране привредног субјекта Удружење Козмодет – Удружење произвођача и увозника детерџената и козметичких производа, Стевана Марковића 8/III, Београд-Земун, Република Србија, путем пуномоћника, адвоката Нихада Сијерчића, Трг Дјече Сарајева 1, 71 000 Сарајево, који је запримљен дана 12.09.2012.године под бројем: 02-26-4-012-II/12, Конкуренцијски савјет на 49. (четрдесетдеветој) сједници одржаној дана 20.12.2012. године, донијело је

РЈЕШЕЊЕ

1. Одбија се се Захтјев за појединачно изузеће од забране Одлуке Удружења Козмодет од 16.07.2012. године да развија и спроводи PREP-P-WB Пројекат на територији Босне и Херцеговине, поднесен од стране Удружење Козмодет – Удружење произвођача и увозника детерџената и козметичких производа, Стевана Марковића 8/III, Београд-Земун, Република Србија, као неоснован.
2. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у Службеним новинама Босне и Херцеговине, службеним новинама ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет је дана 12.09.2012.године под бројем: 02-26-4-012-II/12 запримио Захтјев за појединачно изузеће од забране (у даљем тексту: Захтјев) Одлуке Удружења Козмодет да развија и спроводи PREP-P-WB Пројекат на територији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Одлука), у вези са чланом 4. став (3) и члана 5. Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон).

Захтјев је поднесен од стране Удружење Козмодет – Удружење произвођача и увозника детерџената и козметичких производа, Стевана Марковића 8/III, Београд-Земун, Република Србија (у даљем тексту: Подносилац захтјева или Удружење Козмодет) путем пуномоћника, адвоката Нихада Сијерчића, Трг Дјече Сарајева 1, 71 000 Сарајево .

Подносилац захтјева је дана 14.09.2012. године поднеском број 02-26-4-012-1-II/12, дана 19.10.2012. године, поднеском број 02-26-4-012-2-II/12 и дана 01.11.2012. године поднеском број 02-26-3-012-3-II/12, доставио допуне Захтјева.

Конкуренцијски савјет је затражио допуну предметног Захтјева дана 20.11.2012. године актом број: 02-26-3-012-11-II/12 на који је Подносилац захтјева одговорио допуном дана 06.12.2012. године актом број: 02-26-3-012-12-II/12.

Након комплетирања предметног захтјева, Конкуренцијски савјет је, сходно члану 29. став (3), дана 06.11.2012. године, под бројем 02-26-4-012-4-II/12 издао Потврду о комплетном и уредном Захтјеву.

Анализирајући Захтјев и документацију коју је Подносилац захтјева доставио уз исти, Конкуренцијски савјет је оцијенио да није могуће безведеног поступка утврдити појединачно изузеће Одлуке које Подносилац захтјева тражи, те је на 46. (четрдесетшестој) сједници одржаној дана 06.11.2012. године донио, у складу са чланом 32. став (2) Закона, Закључак о покретању поступка (у даљем тексту: Закључак) ради утврђивања појединачног изузећа од забране Одлуке.

У складу са чланом 33. став (1) Закона, Конкуренцијски савјет је дана 08.11.2012. године актом број: 02-26-4-012-10-П/12 доставио Закључак Подносиоцу захтјева.

Захтјев за покретање поступка

Подносилац захтјева у истом описује чињенично стање и околности које су га навеле на подношење Захтјева и углавном наводи следеће:

- да се предметни Захтјев односи на Одлуку Удружења Козмодет да развија и спроводи PREP-P-WB Пројекат (у даљем тексту: Одлуку) на територији Босне и Херцеговине у циљу увођења нове категорије производа, односно компактних детерџената. Одлука је донесена дана 16.07.2012. године од стране Управног одбора удружења Козмодет, и то са одложним дејством тако да ће ступити на снагу у случају позитивне одлуке Конкуренцијског савјета. У складу са тим, нова категорија производа неће бити пласирана на тржиште све до позитивне одлуке Конкуренцијског савјета;
- да би у PREP-P-WB Пројекту (у даљем тексту: Пројекат), за сада, иницијално учествовали привредни субјекти Хенкел Србија д.о.о. Београд, Предузеће Беохемија д.о.о. Београд, и Procter & Gamble Београд, али би у каснијим фазама био отворен и за све друге привредне субјекте који желе да му приступе;
- да се Пројекат односи на заједнички наступ и постављање стандарда ради развоја и пласирања на тржиште нове категорије производа, компактних детерџената, у циљу остваривања бројних еколошких уштеда и погодности по животну средину. Формуле за нове производе развијали би самостално привредни субјекти Хенкел Србија д.о.о. Београд, Беохемија д.о.о. Београд и Procter & Gamble Београд, а сам Пројекат би се маркетиншки и идејно развијао под окриљем Удружења Козмодет;
- да Одлука представља оквир за привредне субјекте Хенкел Србија д.о.о. Београд, Беохемија д.о.о. Београд и Procter & Gamble Београд којим се успостављају основни правци и циљеви истраживања и развоја детерџената ограничени на унапређивање животне средине и едукацију потрошача;
- да Пројекат тежи да оствари циљеве у области одрживе производње, смањења еколошки негативних утицаја које ствара сектор детерџената за прање као и у области одрживе потрошње, да охрабри потрошаче да додатно промијене своје навике приликом кориштења производа како би смањили употребу производа и енергију која се троши, а самим тим и трошкове;
- да учесници неће развијати одговарајуће формуле, процесе нити саму производњу производа заједнички, већ индивидуално (свака компанија ће неовисно производити детерџенте свог брэнда), са циљем да уведу на тржиште Босне и Херцеговине нову категорију производа из портфеља својих групација и да заједничким наступом подијеле трошкове маркетиншке кампање и едукације потрошача;
- да Одлука не предвиђа да чланови удружења Козмодет утврђују цијене, дијеле тржишта, размјењују недозвољене информације или, обзиром на отвореност Пројекта за приступање свих заинтересираних страна, на било који други начин ограниче или утичу на стање и интензитет конкуренције на релевантном тржишту. Сходно наведеном, став Подносиоца

захтјева је да Одлука нема ни за циљ нити за посљедицу значајно ограничавање, нарушавање или спрјечавање конкуренције на релевантном тржишту;

- да остваривање ефеката заштите животне средине и одрживе потрошње које имплементација Пројекта подразумијева захтијева заједничку маркетиншку кампању чије трошкове наведена три привредна субјекта носе на транспарентан и правичан начин, у оквиру посебног буџета који је формиран у Козмодету, за сврху овог Пројекта. Заједничка кампања неће бити усмјерена на одређени појединачни бренд, већ на пропагирање погодности самог Пројекта за животну средину и одржив развој, као и друштвено одговорну улогу Подносиоца захтјева и чланица Пројекта;
- (..)*¹;
- да ће овај стандард бити отворен за све произвођаче детерџената и његова имплементација би увела на тржиште Босне и Херцеговине нову категорију производа, са различитим карактеристикама у зависности од формуле и стратегије сваког индивидуалног произвођача. Истим се неће умањити конкуренција међу произвођачима, који ће се и даље надметати у погледу трошкова, квалитета, маркетинга и цијена у оквиру ове нове категорије производа.

У Захтјеву се наводи да Козмодет сматра да Одлука по својој природи не доводи до битног спрјечавања, ограничавања и нарушавања конкуренције на релевантном тржишту и да као таква не представља забрањени споразум, али се Захтјев подноси из предострожности.

Утврђено чињенично стање и оцјена доказа

Конкуренијски савјет је анализом достављене документације од стране Подносиоца захтјева утврдило сљедеће:

- Одлуку да развија и спроводи PREP-P-WB Пројекат је донијело Удружење Козмодет, удружење привредних друштава која се баве производњом, дистрибуцијом и продајом козметике и детерџената;
- Привредни субјект Козмодет – Удружење произвођача и увозника детерџената и козметичких производа, Стевана Марковића 8/III, Београд-Земун, Република Србија, је основано 14. јануара 2010. године и регистровано у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 28019351;
- Козмодет је удружење привредних субјеката који се баве производњом, дистрибуцијом и продајом козметике и детерџената чије је регистровано дјеловање дјелатност осталих организација на бази учлањења;
- (..)*;
- Један од основних циљева Удружења Козмодет је унапређење и развој пословања у овој области, увођење европских стандарда на тржиште Србије и друга тржишта у регији, унапређење и подржавање лојалне конкуренције на тржишту и подстицање конструктивног дијалога између компанија чланица и релевантних институција;
- Одлука се односи на заједнички наступ и постављање стандарда ради развоја и пласирања на тржиште нове категорије производа, компактних детерџената, у циљу остваривања бројних еколошких уштеда и погодности по животну средину;
- Формуле за нове производе би развијали самостално привредни субјекти Хенкел Србија д.о.о. Београд, Беохемија д.о.о. Београд и Procter & Gamble Београд, а сам Пројекат би се

¹ (..)*Подаци представљају пословну тајну

маркетиншки и идејно развијао под окриљем Удружења Козмодет. У каснијим фазама Пројекат би био отворен и за све друге привредне субјекте који му желе приступити;

- Предмет Одлуке представља развој Пројекта на територији Албаније, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Косова и Македоније, а односи се на спровођење „Пројекта ефикасности ресурса производа“ у државама западног Балкана који тежи остварити циљеве у области одрживе производње, смањења еколошких негативних утицаја које ствара сектор детерџената за веш као и у области одрживе потрошње, да охрабри потрошаче да додатно промијене своје навике приликом кориштења производа како би смањили употребу производа и енергију која се троши, а самим тим и трошкове;
- Комисија за заштиту конкуренције Републике Србије је донијела Закључак број: 4/0-03-534/2012-4 дана 08.10.2012. године којим се одбацује Захтјев Удружења Козмодет за појединачно изузеће од забране Одлуке на територији Републике Србије из разлога што Одлука не представља рестриктивни споразум у смислу Закона о заштити конкуренције Републике Србије;
- Управа за заштиту конкуренције Црне Горе је донијела Закључак број: 02-UP-I-22/6-12 дана 24.10.2012. године којим се одбацује Захтјев Удружења Козмодет за појединачно изузеће од забране Одлуке из разлога што Одлука не представља забрањени споразум у смислу Закона о заштити конкуренције Црне Горе;
- Одлука је ограничена на два циља и то: креирање оквирног плана за развој и пласман на тржиште оптимизираних формула, која омогућава потрошачима да по мањим препорученим дозама достигну еквивалентне резултате количине опраног веша и заједничку секторску кампању, односно комуникацију корисницима на који начин да најбоље достигну жељена унапређења одрживости подстицањем исправне употребе производа;
- Остваривање ефеката заштите животне средине и одрживе потрошње, које имплементација Пројекта подразумева, нужно захтијева и заједничку маркетиншку кампању. Трошкове заједничке маркетиншке кампање учесници сnose на транспарентан и правичан начин, у оквиру посебног буџета који је формиран унутар Удружења Козмодет, а за сврху Пројекта;
- Удружење Козмодет на овај начин жели подијелити ризик развоја и увођења нове категорије производа са и међу учесницима у Пројекту, остварити значајне уштеде трошкова и повећање ефикасности (нарочито маркетиншких активности) везано за Пројекат, повећати инвестиције у сам Пројекат окупљањем индивидуалних компанија, омогућити да учеснице удруже свој *know-how*, повећају квалитет Пројекта, као и да што прије пласирају нову категорију производа на тржиште;
- Заједничка кампања неће бити усмјерена на одређени појединачни бренд, већ на пропагирање погодности самог Пројекта за животну средину и одржив развој, као и друштвено одговорну улогу Подносиоца захтјева и учесника у Пројекту;
- Одлуком се не омогућава оквир за договарање о цијенама или другим условима трговине, подјелу тржишта, ограничавање техничког развоја или инвестиција, примјену неједнаких услова пословања у односу на различите учеснике, недозвољену размјену информација нити било које друго поступање које би за посљедицу имало нарушавање права конкуренције.

Члан 4. Закона одређује да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прећутни договори привредних субјеката као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на :

- a) директно или или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услова;
- b) ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања;
- c) подјелу тржишта или извора снабдјевања;
- d) примјену различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију;
- e) закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези са предметним послом.

Члан 5. Закона одређује да Конкуренцијски савјет, на захтјев једне или више странака у споразуму може донијети рјешење о појединачном изузећу од забране споразума из члана 4. став (1) овог Закона, ако споразум испуњава услове из члана 4. став (3) Закона.

Анализом Одлуке закључено је да иста не садржи одредбе којим би се директно или или индиректно утврђивале куповне и продајне цијене, ограничавала или контролисала производња, тржиште, технички развој или улагање, примјењивали различити услови за идентичне трансакције са другим привредним субјектима или наметали услови који по својој природи или обичајима у трговини нису у вези са предметом споразума.

Из свега наведеног произилази да Одлука не садржи рестриктивне одредбе у смислу закона те се не може сматрати забрањеним споразумом у смислу члана 4. Закона који за посљедицу има спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције.

Након сагледавања свих релевантних чињеница и доказа, Конкуренцијски савјет је одлучило као у диспозитиву овог Рјешења.

Административна такса

Подносилац захтјева на ово Рјешење, у складу са чланом 2. тарифни број 107. став 1) под а) Одлуке о висини административних такси у вези с процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом ("Службене новине БиХ", број 30/06 и 18/11), је дужан платити административну таксу у укупном износу од 2.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

Поука о правном лијеку

Ово Рјешење је коначно и против истог није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједница

Гордана Живковић